

ikke kan gennemskue konsekvenserne af en aftaleindgåelse, jf. nedenfor, peger flertallet på, at forbrugeren vil have adgang til at fortryde en indgået aftale efter de almindelige regler om fortrydelsesret ved fjernsalgsaftaler.

Flertallet anfører endelig, at der ikke synes at være peget på misbrugstilfælde inden for de senere år.

Et *mindretal* (Forbrugerrådets repræsentant og professor Peter Møgelvang-Hansen) finder, at undtagelserne bør ophæves, således at der indføres et generelt forbud mod uanmodede telefoniske henvendelser.

Mindretallet henviser til, at der er tale om en gammeldags salgsmetode, som markedsudviklingen har overflødiggjort, idet de erhvervsdrivende i dag kan nå ud til forbrugerne ved brug af mange andre former for markedsføring. I kraft af de nye markedsføringsmuligheder bombarderes forbrugerne med tilbud som aldrig før, hvilket taler for at styrke beskyttelsen af privatlivets fred.

Telefonsalg er desuden anmassende og overrumplende for forbrugerne, og man kan derfor frygte, at nogle forbrugere lokkes til at indgå en aftale grundet det særlige salgspres og ubehaget ved at skulle afvise en påtrængende sælger. Der er samtidig risiko for, at forbrugeren ikke kan gennemskue konsekvenserne af en aftaleindgåelse.

Hertil kommer efter mindretallets opfattelse, at en regel, der undtager nogle varer fra forbudet mod uanmodet telefonisk henvendelse, åbner for misbrug. Tilslædelsen til telefonsalg for visse varer skaber forvirring om reglernes indhold og den praktiske anvendelse, og det er dermed ikke klart for forbrugeren, hvilke typer af varer der må sælges på denne måde. Endelig finder mindretallet det vanskeligt at forstå begrundelsen for, at det netop er aviser mv., bøger, forsikringer og retningsstjenester mv., der skal have denne særstatus.

Forbrugerrådets repræsentant udtaler dog samtidig, at Forbrugerrådet ikke vil stå i vejen for en bibeholdelse af undtagelsen vedrørende tegning af abonnement på aviser, ugeblade og tidsskrifter. Det skyldes, at der efter Forbrugerrådets opfattelse må tages et helt særligt demokratisk hensyn til at sikre, at aviser, ugeblade og tidsskrifter fortsat er tilstrækkeligt udbredt til at sikre et fælles vidensniveau og en fælles indsigt i samfundsmæssige diskussioner og forhold. Uden muligheden for telefonsalg vil de skriftlige nyhedsmediers overlevelse i mange tilfælde være truet, hvilket igen udgør en potentiel trussel mod den demokratiske debat og det demokratiske samfundssystem.

Der henvises til betænkningen side 295 og 322-326.

Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets forslag om at ophæve den gældende undtagelse for henvendelser vedrørende varer, der kan sælges ved omførsel efter næringsloven.

For så vidt angår de øvrige undtagelser fra forbudet bemærkes det, at udvalget i kommissoriet for udvalgets arbejde er blevet bedt om at vurdere, hvorvidt markedsudviklingen har overflødiggjort nogle af lovens regler. Under udvalgsarbejdet blev det af de brancher, der er omfattet af undtagelserne vedrørende bøger, aviser, forsikring og retningsstjenester, over for udvalget anført, at de uanmodede telefoniske henvendelser fortsat anvendes i meget vidt omfang.

Justitsministeriet er enig med mindretallet i, at uanmodede telefoniske henvendelser af forbrugerne kan opleves som en anmassende salgsmetode, og at der er et væsentligt hensyn til beskyttelsen af privatlivets fred. Det er imidlertid Justitsministeriets opfattelse, at undtagelserne bør opretholdes under hensyn til, at der fortsat består en samfundsmæssig interesse i, at forbrugerne køber de pågældende ydelser, som til dels er karakteriseret ved at være såkaldte lavinteresseprodukter. Det kan bl.a. være afgørende for skadelidte, at der er en hensigtsmæssig forsikringsdækning, og udbredelse af bøger og aviser er af væsentlig betydning for det almindelige informationsniveau.

Som nævnt af udvalgets flertal er der nu også etableret en nem adgang for forbrugerne til, hvis de ønsker det, helt at undgå uanmodede telefoniske henvendelser. Det kan ske ved at lade sig notere på den såkaldte Robinsonliste i CPR-registeret. Som også anført af udvalgets flertal, synes der herudover ikke at have været klagesager, hvor erhvervsdrivende har misbrugt adgangen til telefonsalg til at sælge andre produkter end dem, der er omfattet af undtagelserne.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør der herudover lægges betydelig vægt på, at de erhvervsdrivende ved uanmodede telefoniske henvendelser vil være underlagt en omfattende oplysningspligt. Denne oplysningspligt indebærer, at den erhvervsdrivende skal give forbrugeren en lang række oplysninger under telefonsamtalen, som vil modvirke den ovenfor omtalte risiko for »overrumpling« af forbrugerne. Der kan herved henvises til lovforslagets §§ 11 og 13 samt § 31, nr. 1 (den foreslåede § 34 e i forsikringsaftaleloven). Herudover skal den erhvervsdrivende efter reglerne i markedsføringslovens § 6 a, stk. 5, oplyse forbrugeren om retten til at frabede sig telefoniske henvendelser i fremtiden og angive den praktiske fremgangsmåde, der skal følges for at undgå sådanne henvendelser.